

EEN VERHAAL VAN LIEFDE EN DUISTERNIS

Amos Oz

oorspronkelijke titel: *Sipoer al ahava wechosjech*, 2004

Hoofdstuk 36

Bladzijde 344-347

Nederlandse vertaling: Hilde Pach, 2005

www.debezigebij.nl

Wat was de titel van het eerste boek dat ik zelf gelezen heb? Of eigenlijk het verhaal dat papa me voor het slapengaan zo vaak had voorgelezen dat ik het blijkbaar uiteindelijk helemaal uit het hoofd kende, woord voor woord, en toen papa mij eens een keer niet kon voorlezen, nam ik het boek mee naar bed en las het mezelf helemaal voor, van het eerste tot het laatste woord, terwijl ik deed alsof ik las, deed alsof ik papa was, van de ene naar de andere bladzijde overging precies tussen de twee woorden waartussen papa ook elke avond de bladzijde omsloeg.

De volgende dag vroeg ik papa of hij met zijn vinger wilde meegaan als hij las, en ik volgde zijn vinger precies tijdens het lezen, en toen we dat een keer of vijf hadden gedaan, **kon ik elk woord al herkennen aan zijn vorm en aan zijn plaats in de regel** (zoals je de plaatjes op de rug van geïllustreerde dominostenen ook herkent als de volgorde verandert).

En toen kwam het moment om hun beiden een grote verrassing te bezorgen: op een zaterdagmorgen verscheen ik in de keuken, nog in mijn pyjama, en zonder een woord te zeggen sloeg ik het boek open op tafel, precies tussen hen in, mijn vinger ging voor me uit en wees me het ene woord na het andere aan en ik herkende elk woord en sprak het uit op het moment dat mijn vinger het aanraakte, en mijn ouders, duizelig van trots, liepen meteen in de val, ze hadden geen idee van de omvang van het bedrog, ze waren er allebei volkomen van overtuigd dat dit speciale kind zichzelf helemaal alleen had leren lezen.

Maar uiteindelijk leerde ik mezelf wél lezen: ik ontdekte dat **elk woord zijn eigen vorm had**. Zo was 'man' een rijhokjes, drie open hokjes en een gesloten hokje ertussenin. Het woord 'hond' leek zelf wel een hond, met vier poten, opgestoken oren aan de voorkant en een opgestoken staart van achteren. 'Bos' leek op zijn kant op een man met een grote bril op, een ronde neus en een rare mond. Zo slaagde ik erin regels en zelfs hele pagina's te lezen.

Na een paar weken begon ik vriendjes te worden met de letters zelf. De **l in het woord 'vlag' leek wel een vlaggenstok**. De **s van 'slang' leek precies op een slang**. 'Opa' en 'oma' leken op elkaar, maar opa had een gezellige **dikke buik in het midden**, terwijl oma wel **drie armen** had om je mee te knuffelen.

...

Dit alles stond daar in feite geschreven, in de vorm van één regel op de laatste bladzijde, en misschien was dat wel de allereerste regel in mijn leven die ik niet volgens de vorm van de woorden had gelezen maar letter voor letter, zoals het hoorde, en **van nu af zou elk letter geen plaatje meer zijn maar één speciale klank die alleen bij die letter hoorde**:

BERENBEEST IS HEEL GELUKKIG! BERENBEEST IS HEEL ERG BLIJ!

Het volledige fragment over het leren lezen vind je [HIER](#).

Elk woord herkennen aan zijn vorm en plaats in de regel: dit gebeurt in de eerste klas door de kinderen korte teksten (fabels) te geven waarin ze bepaalde woorden opzoeken.

De vorm van de letters bepaalt mee of een kind een woord (of letter) herkent in een tekst. Ook dit kun je oefenen in de eerste klas.

Om deze zaken te oefenen liet ik de eersteklassers naast tweedeklassers zitten. Die laatsten lazen de tekst voor. Daarna zochten de eersteklassers bepaalde woorden en bepaalde letters in de tekst en konden indien nodig daarbij geholpen worden door de tweedeklassers.

LC